

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 17 avgusta 2020. god.
Br. ref.:RK 1604/20

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI184/19

Podnosilac

Naser Gashi

**Zahtev za ocenu ustavnosti rešenja Rev. br. 220/2019 Vrhovnog suda
Kosova od 10. jula 2019. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Gresa Caka-Nimani, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosioci zahteva

1. Zahtev je podneo Naser Gashi, iz Prištine (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koga zastupa Fehmi Shala, advokat iz Prištine.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava rešenja Rev. br. 220/2019 Vrhovnog suda Kosova od 10. jula 2019. godine u vezi sa rešenjem Ac. br. 1803/19, Apelacionog suda 25. aprila 2019. godine, i rešenja C.br. 532/19, Osnovnog suda od 5. marta. 2019. godine.
3. Osporeno rešenje Vrhovnog suda uručeno je podnosiocu zahteva 22. jula 2019. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporenog rešenja Vrhovnog suda kojim se navodno, podnosiocu zahteva povređuju prava i slobode garantovane članom 31. [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) kao i članom 6. (Pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: (EKLjP)).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava, članom 22. [Procesiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32. [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 10. oktobra 2019. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 16. oktobra 2019. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Safet Hoxha za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Arta Rama-Hajrizi (predsedavajuća), Bekim Sejdiu i Selvete Gërxhaliu-Krasniqi.
8. Dana 5. februara 2020. godine, nakon razmatranja izveštaja sudije izvestioca, Veće za razmatranje je jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.
9. Dana 5. marta 2020. godine, Sekretar Suda je prosledio projekt-rešenje svim sudijama radi daljeg razmatranja, na osnovu stavova 6, 7 i 8 člana 22 Zakona a u vezi sa pravilom 38 (3) Poslovnika o Radu.
10. Dana 12. marta 2020. godine, sudija izvestilac je obavestio Sud u punom sastavu, da je tokom postupka cirkulacije Rešenja o neprihvatljivosti u slučaju KI 184/19 primećeno da je tokom postupka registracije zahteva došlo do tehničko-proceduralnog propusta, konkretnije, da Sud nije poslao obaveštenja o registraciji zahteva podnosiocu zahteva i ostalim zainteresovanim stranama.
11. Istog tog dana, dakle 12. marta 2020. godine, sudije su se jednoglasno složile, da se treba ispraviti ovaj proceduralni propust koji bi mogli uticati na prihvatljivost

zahteva. Shodno tome, sudije su odlučile; i) da se povuče iz dalje cirkulacije projekt Rešenje o neprihvatljivosti u slučaju KI 184/19, ii) da se prosledi propisani zakonski postupak obaveštenja stranaka, i da im se pruži mogućnost da daju komentare ako ih imaju, u skladu sa Zakonom o Ustavnom sudu i Poslovníkom, iii) da se po otklanjanju svih proceduralnih nedostataka, predmet ponovo razmotri od strane Suda kako bi se o njemu mogla doneti odluka.

12. Dana 24. marta 2020. godine, Sud je obavestio pravnog zastupnika podnosioca zahteva o registraciji zahteva, i kopiju zahteva je prosledio Vrhovnom sudu.
13. Dana 24. marta 2020. godine, Sud je takođe obavestio u vezi sa podnetim zahtevom i lice V.A., u svojstvu zainteresovane strane i zbog činjenice da je lice bilo stranka u postupku pred redovnim sudovima. Sud mu je pružio mogućnost da ukoliko ima komentare na podneti zahtev, njih dostavi Sudu u roku od trideset (30) dana od dana prijema obaveštenja Suda.
14. Dana 22 i 23. aprila 2020. godine, zainteresovana strana V.A., je Sudu podnela komentare u vezi sa predmetom i dostavila je određeni broj sudskih odluka.
15. Dana 15. jula 2020. godine, nakon što je razmotrilo gore pomenuti tehničko-proceduralni propust, Veće za razmatranje je razmotrilo i izveštaja sudije izvestioca, pri čemu je Veće za razmatranje jednoglasno iznelo Sudu u punom sastavu preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

16. Na osnovu spisa predmeta proizilazi, da su od 2004. godine, pa do 3. januara 2018. godine, podnosilac zahteva i lice V.A., zajedno živeli u vanbračnoj zajednici.
17. Dana 19. januara 2018. godine, V.A., je zbog nasilja u porodici podnela zahtev Osnovnom sudu u kome je tražila da joj se odobri zaštitna mere, kako bi se sprečilo njeno dalje fizičko i psihičko maltretiranje od strane podnosioca zahteva.
18. Dana 23. januara 2018. godine, Osnovni sud je doneo rešenje C. br. 151/18, kojim je zahtev lica V.A. usvojio kao osnovan. Istim rešenjem, Osnovni sud je zabranio podnosiocu zahteva da „*vrši dalje psihičko i fizičko nasilje nad zaštićenom stranom, da ne izvršava niti da preti da će izvršiti neko novo delo nasilja u porodici nad zaštićenom stranom, da je uznemirava, vređa, ponižava, udara, preti, fizički ili seksualno napada, prati, goni, uništava ili da preti da će uništiti ličnu imovinu zaštićene strane, da je uhodi ili da blokira njeno kretanje*“. Takođe Osnovni Sud je zaštitnu meru izrekao u trajanju od 12 meseci i obavezao je podnosioca zahteva da zaštićenu stranu primi u kuću u kojoj su zajedno živeli do 3. januara 2018. godine.
19. Osnovni sud je uvođenje zaštitne mere obrazložio na sledeći način: „*Sud na osnovu dokaza i izjava utvrđuje da je izvršilac porodičnog nasilja u ovom konkretnom slučaju vršio psihičko i fizičko nasilje u smislu člana 2 stav 1 tačka 1.2 gde se navodi da korišćenje psihičkog nasilja koje se vrši nad drugim članovima porodice, koristeći fizički silu i psihički pritisak, prouzrokujući*

fizičku bol i psihičku patnju zaštićene strane, prouzrokovanje osećaja straha, lične opasnosti i osporavanje dostojanstva, takođe i uređanje, pretnju, psovanje i konstantno ponavljanje ovih radnji“.

20. Dana 23. januara 2019. godine, lice V.A., je podnelo novi zahtev Osnovnom sudu za uvođenje nove zaštitne mere, pošto je zaštitna mera koju je uveo rešenjem C. br. 151/18, istekla dana 23. januara 2019. godine.
21. Dana 5. marta 2019. godine, Osnovni sud je doneo novo rešenje C.br. 532/19, kojim je delimično prihvatio novi zahtev za uvođenje zaštitne mere, u trajanju od 12 meseci.
22. Dana 13. marta 2019. godine, podnosilac zahteva je podneo žalbu Apelacionom sudu na rešenje Osnovnog suda C.br. 532/19, zbog pogrešnog utvrđivanja činjeničnog stanja, pogrešne primene materijalnog prava.
23. Dana 25. aprila 2019. godine, Apelacioni sud je doneo rešenje Ac.br. 1803/19, kojim je žalbu podnosioca zahteva odbio kao neosnovanu, navodeći *“da žalbeni navod štćene strane oko načina odlučivanja prvostepenog suda u izreci pobijenog rešenja, odnosno da Sud uopšte nije utvrdio činjenice da li su parničari u vanbračnoj zajednici ili su bili u vanbračnoj zajednici, je neosnovan“*.
24. Podnosilac je podneo zahtev za reviziju Vrhovnom sudu protiv rešenja Apelacionog suda Ac.br. 1803/19, zbog pogrešnog utvrđivanja činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava, konkretnije, Zakona br. 03/L- 182 o zaštiti od nasilja u porodici (u daljem tekstu: Zakon), jer u konkretnom slučaju nisu postojali zakonski uslovi za njegovu primenu.
25. Dana 10. jula 2019. godine, Vrhovni sud je doneo rešenje Rev br. 220/2019, kojim je zahtev za reviziju podnosioca odbio kao neosnovan. U obrazloženju rešenja Vrhovog suda stoji:

„Iz revizije ovlašćenog odgovorne strane, proizilazi da je sadržaj revizije potpuno isti sa sadržajem žalbe podnete protiv rešenja prvostepenog suda za odbijanje koje, drugostepeni sud dao dovoljno i prihvatljiva razloga i za Sud revizije. U tom smislu, odbijeni su kao neosnovani navodi revizije za bitnu povredu odredbi parničnog postupka iz člana 182.1. u vezi sa članom 204. ZPP-a, po kojima, drugostepeni sud nije dao dovoljnu procenu i obrazloženje o žalbenim navodima iako je ovo morao da uradi u skladu sa članom 204. ZPP-a. Sud revizije procenjuje da ovi navodi ne stoje zbog činjenice jer je drugostepeni sud procenio navode žalbe koje su bile od presudnog značaja za izdavanje svoje odluke u potpunom skladu sa članom 204. ZPP-a,

Sud revizije procenjuje da nema bitnih povreda proceduralnih odredbi iz člana 182.2. tačka n, ZPP-a, zbog činjenice jer su u rešenju drugostepenog i prvostepenog suda, dati dovoljni razlozi sa relevantne činjenice ta izdavanje naloga za zaštitu, koji su prihvatljivi i za Sud.

Vrhovni sud odbija kao neosnovane navode revizije i zbog pogrešne primene Zakona za zaštitu od nasilja u porodici, jer u konkretnom slučaju, kako je gore navedeno, postoje svi zakonski uslovi za izdavanje naloga za zaštitu.“

Navodi podnosioca

26. Podnosilac zahteva navodi „*da je sudskim odlukama Osnovnog suda, C. br. 532/19 od 05.03.2019. godine, Apelacionog suda Kosova Ac. br. 1803/19 od 25.04.2019. godine i Vrhovnog suda Kosova, Rev. br. 220/2019 od 25.04.2019. godine, povređeno njegovo ustavno pravo na pravično i nepristrasno suđenje koje je predviđeno odredbama člana 31. stav 2. Ustava, kao i članom 6. EKLjP“.*
27. Podnosilac zahteva te navode dovodi u vezu sa činjenicom da su redovni sudovi svoja rešenja zasnovali na pogrešno utvrđenom činjeničnom stanju vezano za pitanje njihove vanbračne zajednice, jer po njegovom navodu, „*on i lice V. A., nisi živeli u vanbračnoj zajednici kao što je to predviđeno u članu 2, stav 1 Zakona 03/L- 182, te su shodno tome, sudovi pogrešno primenili materijalno pravo“.*
28. Podnosilac zahteva dalje navodi da rešenja redovnih sudova nisu obrazložena kao što je to predviđeno Zakonom o parničnom postupku, gde je jasno navedeno šta jedna sudska odluka treba da sadrži.
29. Podnosilac zahteva takođe tvrdi da i sa zakonskog aspekta, rešenja Apelacionog i Vrhovnog suda nemaju obrazloženja, iz razloga što su doneli zaštitnu meru, a da pri tome uopšte nisu odgovarali na njegove žalbene navode u žalbi kao i na navode u reviziji. Iz čega se može zaključiti da on, kao podnosilac žalbe i revizije nije dobio adekvatan odgovor na svoje navode i pored toga što su oni bili od odlučujuće važnosti za donošenje pravične i zakonske odluke.
30. Podnosilac zahteva navodi da u „*sudskoj praksi Ustavnog suda Republike Kosova postoji veliki broj slučajeva kada je nedostatak obrazloženja jedne sudske odluke bio smatran kao povreda ustavnog prava na jedno pravično suđenje iz člana 32. Ustava Republike Kosova (za više vidi presude u slučajevima KI135/14, br. ref. AGJ. 1887/16 od 8. februara 2016. godine; KI18/16, br. ref. AGJ. 968/16 od 15. jula 2016. godine; KII38/15, br. ref. AGJ. 1177/17 od 20. decembra 2017. godine; KI97/16, br. ref. Agj. 1182/18 od 9. januara 2018. godine; KI69/16, br. ref. AGJ.1247/18, od 6. juna 2018. godine; KI87/18, br. ref. AGJ. 1347/19 od 15. aprila 2019. godine; KI145/18, br. ref. AGJ. 1408/18, od 13. avgusta 2019. godine; KII35/18, br. ref. AGJ. 1409/19 od 13. avgusta 2019. godine, itd)“.*
31. Podnosilac zahteva se obraća Sudu sa zahtevom, da utvrdi da je rešenje Rev. br. 220/2019 Vrhovnog suda Kosova od 10. jula 2019. godine, kao i sudska rešenja koja su mu prethodila, povredila njegovo pravo na pravično i nepristrasno suđenje iz člana 31. Ustava Republike Kosova, a u vezi sa stavom 1. člana 6. (Pravo na pravično suđenje) Evropske Konvencije o Ljudskim Pravima.

Komentari primljeni od V.A

32. Dana 22. i 23. aprila 2020. godine, zainteresovana strana V.A. je podnela Sudu komentare u vezi sa predmetom i jedan određeni broj sudskih odluka uključujući i sudske odluke i dokumenata koja nisu bili predmet razmatranja pred ovim Sudom. Stoga, Sud naglašava da sudske odluke i dokumente koji su podneti od zainteresovane strane V.A. i koji nisu predmet razmatranja u ovom slučaju, Sud neće razmatrati.

Prihvatljivost zahteva

33. Sud prvo ispituje da li je zahtev ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, propisani Zakonom i dalje predviđeni Poslovníkom o radu.
34. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i Ovlašćene Strane] Ustava koji propisuju:

„1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

(...)

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”

35. Štaviše, Sud se takođe poziva i na uslove prihvatljivosti, kao što je propisano u Zakonu. U tom smislu, Sud se poziva na članove 47. [Individualni zahtevi], 48. [Tačnost podneska] i 49. [Rokovi] Zakona, koji propisuju:

Član 47 [Individualni zahtevi]

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.”

Član 48. [Tačnost podneska]

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode sumu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.”

Član 49. [Rokovi]

„Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku... ”

36. Što se tiče ispunjenja ovih uslova, Sud utvrđuje da je podnosilac zahteva podneo zahtev u svojstvu ovlašćene strane, osporavajući akt javnog organa, odnosno rešenje Rev. br. 220/2019 Vrhovnog suda od 10. jula 2019. godine, nakon iscrpljenja svih pravnih sredstava. Podnosilac zahteva je isto tako naglasio prava i slobode za koje tvrdi da su povređene, u skladu sa uslovima iz člana 48. Zakona i podneo je zahtev u skladu sa rokom koji je propisan u članu 49. Zakona.
37. Pored toga, Sud uzima u obzir pravilo 39. [Kriterijum o prihvatljivosti], stav (2) Poslovnika o radu, koje propisuje:

“(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju.”

38. Sud primećuje da podnosilac zahteva smatra da nije imao pravično i nepristrasno suđenje shodno članu 31. Ustava i članu 6. EKLJP, jer su sudovi pogrešno utvrdili činjenično stanje i pogrešno primenili materijalno pravo, a samim tim nisu obrazložili svoje odluke shodno načelima iz člana 31. Ustava i člana 6. EKLJP.
39. S tim u vezi, Sud navode podnosioca zahteva o povredi člana 31. Ustava i člana 6. EKLJP može da podeli u dve kategorije navoda, i to, **i)** navodi podnosioca koji se odnose na pogrešno utvrđeno činjenično stanje i primenu materijalnog prava i **ii)** navodi podnosioca koji se odnose na neobrazložene sudske odluke. Sud je takođe razmatrao i komentare podnete od zainteresovane strane. U nastavku, Sud će odgovoriti na glavne tvrdnje u ovom slučaju.

Navodi podnosioca zahteva o pogrešno utvrđenom činjeničnom stanju i pogrešnoj primeni materijalnog prava

40. Što se tiče prve kategorije navoda, Sud primećuje da se glavni žalbeni navod podnosioca zahteva odnosi na činjenicu da su sudovi pogrešno utvrdili činjenice i pri tome zaključili da su on i lice V.A., živeli u vanbračnoj zajednici, za šta po njegovim tvrdnjama nema dokaza, samim tim nije bilo ni pravnog osnova za uvođenje zaštitne mere.
41. Specifičnije, a u vezi sa prvim navodom, odnosno tvrdnje u vezi sa utvrđivanjem činjeničnog stanja i primene materijalnog prava, Sud podseća da je uvek naglašavao da ovi navodi ne spadaju pod nadležnost Suda, i samim tim, u principu, ne mogu se razmatrati od strane Suda (vidi, s tim u vezi, između ostalog, slučajeve Suda KI56/17, podnositeljka zahteva *Lumturije Murtezaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 18. decembra 2017. godine, stav 35, KI154/17 i 05/18 podnosioci zahteva *Basri Deva, Afërdita Deva i Društvo sa ograničenom odgovornošću “Barbas”*, rešenje o neprihvatljivosti od 12. avgusta 2019. god., stav 60, KI192/18, podnosilac zahteva *Kosovska kompanija za distribuciju i snabdevanje energijom, KEDS d.d.*, rešenje o neprihvatljivosti, od 16. avgusta 2019. god., stav 49).
42. Sud je takođe preko svoje sudske prakse konstantno naglašavao da nije njegov zadatak da se bavi greškama u činjenicama i zakonu, koje su navodno izvršili redovni sudovi (zakonitost), osim i u meri u kojoj su iste mogle povrediti prava i slobode zaštićene Ustavom (ustavnost). On sam ne može oceniti zakon koji je

doveo do toga da redovni sud usvoji jednu umesto neke druge odluke. Da je drugačije, Sud bi delovao kao sud "četvrtog stepena", što bi rezultiralo prevazilaženjem granica postavljenim pod njegovom jurisdikcijom. U stvari, uloga je redovnih sudova da tumače i primenjuju odgovarajuća pravila procesnog i materijalnog prava (vidi slučaj ESLJP-a, *Garcia Ruiz protiv Španije*, presuda od 21. januara 1999. godine, stav 28; vidi i, između ostalog, slučajeve Suda: Kl70/11, podnosioci zahteva: *Faik Hima Magbule Hima i Bestar Hima*, rešenje o neprihvatljivosti od 16. decembra 2011. godine, KI154/17 i 05/18 podnosioci *Basri Deva, Afredita Deava i Društvo sa ograničenom odgovornošću "Barbas"*, rešenje o neprihvatljivosti od 12. avgusta 2019 god, stav 61, KI192/18, podnosilac zahteva *Kosovska kompanija za distribuciju i snabdevanje energijom, KEDS d.d.*, rešenje o neprihvatljivosti, od 16. avgusta 2019 god, stav 50).

43. Zadatak je Suda da razmotri postupak u celini, što u konkretnom slučaju obuhvata i rešenja žalbenih sudova (vidi, između ostalog, presudu ESLJP u predmetu *Helmerts protiv Švedske* od 29. oktobra 1991, Serija A br. 212, str. 15, st. 31). Dalje, ne spada u nadležnost ESLJP da umesto sopstvene procene činjenica preuzima tumačenje domaćeg suda, a opšte je pravilo da domaći sud ceni dokaze koji mu se podnose. Zadatak Suda je da utvrdi da li je postupak u celini bio pravičan, uključujući i način predočavanja dokaza (vidi, između ostalog, inter alia, predmet *Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, predstavka br. 79/1991/331-404, Izveštaj Evropske komisije za Ljudska prava, stav 34).
44. Vraćajući se na konkretan slučaj i prvu kategoriju žalbenih navoda, Sud primećuje da je Osnovni sud prilikom usvajanja zahteva za uvođenje zaštitne mere lica V.A., ustanovio da zajednica od 13 godina, u kojoj su zajedno živeli podnosilac zahteva i lice V.A. ispunjava sve preduslove da se kvalifikuje kao vanbračna zajednica, a što je u skladu sa članom 2 Zakona br.03-182 o zaštiti od nasilja u porodici.
45. Sud primećuje da odredba člana 2 stavovi od 1.1.1 do 1.1.7 Zakona o zaštiti od nasilja u porodici, uređuju pitanja porodične veze, gde se između ostalog kaže:

"1.1 U porodičnoj vezi smatraju se lica:

[...]

1.1.4. ako žive u zajedničkom domaćinstvu ili su živeli u takvom domaćinstvu;"

46. Dalje, Sud takođe primećuje da je po definisanju pitanja porodične veze u kojoj su živeli podnosilac zahteva i lice V.A. Osnovni sud je, uzimajući u obzir svedoke, izjave i dokaze, zaključio da se shodno članu 5 Zakona o zaštiti od nasilja u porodici može uvesti zaštitna mera.

„Član 5

Zaštitna mera zabrane približavanja žrtvama nasilja u porodici

1. *Zaštitna mera zabrane približavanja žrtvi nasilja u porodici, kao i njegovom/njenom podređenom i drugim licima, ako je to potrebno može da bude izrečena licu koje je izvršilo nasilje u porodici, ako postoji rizik da se ponovi to delo.*“

47. Dalje, Sud takođe primećuje da je po isteku prve zaštitne mere, lice V.A. podnelo novi zahtev Osnovnom sudu za uvođenje nove zaštitne mere protiv podnosioca zahteva. Sud primećuje da je Osnovni sud novim rešenjem produžio zaštitnu meru za još 12 meseci, ali da je takvom rešenju prethodilo ponovno utvrđivanje činjeničnog stanje u ovoj pravnoj stvari od strane Osnovnog suda. Tom prilikom *„sud je izneo dokaze u smislu člana 15. Zakona protiv nasilja u porodici čitanjem zapisnika policije od 21.02.2019. godine, čitanjem rešenja C.br. 151/18 ovog suda, saslušanjem štićene strane i saslušanjem odgovorne strane.*“
48. Sud nalazi da je podnosilac zahteva podneo žalbu Apelacionom sudu, navodeći da se Osnovni sud u novom rešenju za uvođenje zaštitne mere nije bavio utvrđivanjem i kvalifikacijom njihovog odnosa, te da shodno tome ne postoji pravni osnov za uvođenje nove zaštitne mere.
49. Apelacioni sud je, imajući u vidu ovaj žalbeni navod podnosioca zahteva, zaključio da što se tiče njihovog odnosa, *“ništa nije bilo sporno, jer i od samog izjašnjenja odgovorne osobe, potvrđeno je da su isti živeli zajedno do februara 2018. godine, prema tome i nije bilo potrebe da se utvrđuje ova činjenica, tako da ova mera je određena da bi se počinitelj nasilja držao dalje od žrtve do određene distance, kako bi se izbeglo nasilje ubuduće i da se postigne svrha mere, koja je prevencija nasilja*“.
50. Sud dalje primećuje da je podnosilac zahteva podneo zahtev za reviziju Vrhovnom sudu, međutim, Sud isto tako primećuje da je Vrhovi sud našao da je *“sadržaj revizije potpuno isti sa sadržajem žalbe podnete protiv rešenja prvostepenog suda za odbijanje koje, drugostepeni sud dao dovoljno i prihvatljiva razloga i za Sud revizije*“.
51. Štaviše, Vrhovni sud je i pored te činjenice, ponovo uzeo u razmatranje žalbene navode, koji su se ticali kako porodičnog statusa podnosioca zahteva i lica V.A, tako i pravnog osnova za uvođenje nove zaštitne mere, pri čemu je i zaključio *“da su neosnovane tvrdnje revizije da odgovorna strana sa štićenom stranom nisu živeli u vanbračnoj faktičkoj zajednici. Strane u postupku, kako je gore navedeno, su živeli jedno vreme u vanbračnoj faktičkoj zajednici do početka 2018. godine, činjenica koja se potvrđuje iz pismene izjave data pod zakletvom kod notara I.A., gde je odgovorna strana sama tvrdila ovu činjenicu, izjavljujući bez ikakvog pritiska da od 5. februara 2018. godine, ne živi u vanbračnoj zajednici sa ovde štićenom stranom*“.
52. S tim u vezi, Sud, na osnovu spisa predmeta i rešenja redovnih sudova, nalazi da su neosnovane tvrdnje podnosioca zahteva da su sudovi pogrešno utvrdili činjenično stanje i pogrešno primenili materijalno pravo, iz čega proizilazi da nema ni povrede prava na pravično suđenje iz člana 31. Ustava i člana 6. EKLJP vezano za ove navode.

Navodi podnosioca zahteva u vezi sa neobrazloženim sudskim odlukama

53. Sud primećuje da podnosilac zahteva takođe povredu člana 31. Ustava i člana 6. EKLjP, dovodi u vezu sa činjenicom da rešenja Apelacionog i Vrhovnog suda nemaju obrazloženja. U stvari, podnosilac zahtev smatra da su Apelacioni i Vrhovni sud dozvolili uvođenje nove zaštitne mere, a da pri tome nisu detaljno odgovorili na njegove žalbene navode koje je dostavio Apelacionom i Vrhovnom sudu, a koji su po njegovom navodu od bitnog značaja za ishod postupka.
54. U odnosu na navode podnosioca zahteva da osporene odluke redovnih sudova, odnosno rešenja ne sadrže obrazloženja o odlučnim činjenicama i razlozima koje je on naveo kao osnov u žalbi, kako pred Apelacionim sudom tako i u zahtevu za reviziju, Ustavni sud podseća na praksu ESLjP iz koje proizlazi, da su domaći sudovi dužni da obrazlože svoje presude, pri čemu ne moraju da daju detaljne odgovore na svaki navod, ali ako je podnesak suštinski važan za ishod predmeta, sud se u tom slučaju u svojoj odluci mora njima posebno posvetiti. Dakle, sudska odluka mora imati razloge na kojima je zasnovana i mora imati obrazloženje, pogotovo na navode koji su suštinski važni za ishod postupka. U suprotnom, može da postoji povreda člana 6. stav 1. EKLjP (vidi presudu ESLjP, *Ruiz Torija protiv Španije*, od 9. decembra 1994. godine, serija A, broj 303-A, stav 29; vidi i slučaj Ustavnog suda: br. KI72/12, *Veton Berisha i Ilfete Haziri*, presuda od 17. decembra 2012. godine, stav 61).
55. Takođe, Sud napominje, da konačne odluke žalbenih sudova ne moraju imati iscrpna obrazloženja, već obrazloženja koja se tiču relevantnih žalbenih navoda, koja su kao takva ocenjena (vidi između ostalog slučaj Ustavnog suda KI197/18, *Ramadan Bislimi*, rešenje o neprihvatljivosti, od 6. novembra 2019. godine).
56. Vraćajući se na navode podnosioca zahteva i obrazloženja redovnih sudova, Sud opaža, da su Apelacioni sud i Vrhovni sud suprotno navodima iz zahteva, u svojim rešenjima odgovorili na svaki žalbeni, odnosno revizionni navod koji je podnosilac zahteva smatrao bitnim i relevantnim za odlučivanje, te su za svoje stanovište sudovi dali valjane, jasne i logične razloge u skladu sa zahtevima člana 6. stav 1. EKLjP.
57. Sud posebno ističe, da je Vrhovni sud i pored zaključka da je podnosilac zahteva i u revizionom postupku ponovo izneo iste žalbene navode koje je iznosio i pred Apelacionim sudom, on se u svome rešenju ponovo njime bavio, jer je podnosilac zahteva posebno naveo da je upravo taj navod bitan i odlučujući za ishod postupka. Time se, po mišljenju Suda, Vrhovni sud upravo pridržavao načela pravičnog suđenja utvrđenim u presudi ESLjP, *Ruiz Torija protiv Španije*.
58. Sud takođe ističe da je primetio, da podnosilac u zahtevu navodi da je Ustavni sud u određenom broju svojih presuda našao povredu prava i sloboda garantovanih članom 31. Ustava i članom 6. EKLjP, jer sudovi nisu obrazložili svoje odluke shodno načelima prava na obrazloženu sudsku odluku.
59. S tim u vezi, Sud navodi, da je nesporna činjenica da je Sud u određenom broju svoji odluka našao povredu člana 31. Ustava i člana 6. EKLjP, koje je doveo u vezu sa ne obrazloženim sudskim odlukama, ali isto tako Sud želi da napomene

da svaki slučaj pred Ustavnim sudom, ima svoje osobenosti i specifičnosti, koje mogu da budu dovoljan razlog da Sud nađe određenu povredu. Međutim, svako pozivanje na takve presude i upoređivanje svog slučaja sa takvim slučajevima, nije dovoljan razlog i osnov da Sud, i u konkretnom slučaju, utvrdi povredu ustavom zagantovanih prava.

60. Shodno tome, Sud, na osnovu svega iznetog, smatra da su redovni sudovi poštovali svoju obavezu iz člana 31. Ustava kao i člana 6. EKLjP, vezano za obrazloženu odluku, zbog čega su neosnovani navodi podnosioca zahteva da je u osporenim odlukama povređeno pravo na pravično suđenje u tom segmentu.
61. Sud nalazi da ništa u slučaju predstavljenom od strane podnosioca zahteva ne ukazuje da je postupak pred Osnovnim, Apelacionim i Vrhovnim sudom bio nepravičan ili proizvoljan da bi Ustavni sud bio uveren da su podnosiocu zahteva uskraćene bilo kakve procesne garancije, što bi dovelo do povrede prava na pravično i nepristrasno suđenje, garantovano članom 31. Ustava, odnosno članom 6. EKLjP-a.
62. Sud naglašava da je obaveza podnosioca zahteva da potkrepi svoje ustavne tvrdnje i podnese *prima facie* dokaz koji ukazuje na povredu prava garantovanih Ustavom i EKLjP (vidi slučaj Ustavnog suda br. KI19/14 i KI21/14, podnosioci zahteva: *Tafil Qorri i Mehdi Syl*a, od 5. decembra 2013. godine).
63. Dakle, zahtev podnosioca je očigledno neosnovan na ustavnim osnovama i treba da se proglasi neprihvatljivim u skladu sa pravilom 39. (2) Poslovnika o radu.

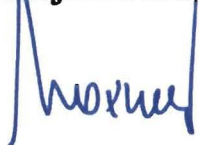
IZ OVIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova, u skladu sa članom 113.1. i 7. Ustava, članom 20. Zakona i pravilom 39. (2) Poslovnika o radu, na zasjedanju održanom 15.jula 2020. godine, je jednoglasno

ODLUČIO

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Safet Hoxha

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi